

Margfaldur kærleiki

Á Gamla Meiarinum í Havn venur Gríma leik, ella ljóðmynd, sum Egi Dam hefur skrivað í samband við, at William Heinesen tann 15. januar komandi ár hevði verið 100 ár. Nógvt tiltøk vera í Havn henda dag og ljóðmyndin hjá Ega Dam og Grímu verður frumsýnd henda dag. Stamen Stanchev hefur sett tónleik til

Dagfinn Olsen

- Vit hugsaðu, at vit skuldu gera okkurt í samband við 100 ára dag Williams, sigur Egi Dam, sum umframt at hava skrivað leikin, eisini leikstjórnar.

- Tað var av tilvild, at tað bleiv bókin »Móðir Sjeystjørna«, ið eg valdi, tí eg byrjaði at arbeiða við aðrari søgu, nevniliga »Balladen om Dobbelt Simon og Kilde Kals«a, sigur Egi.

Men at enda gjørdist tað bókin »Móðir Sjeystjørna«, ið hann skrivaði leikin úr og leikurin hefur fingið sama heitið, sum bókin.

- Eg ivaðist, men søgan riggar væl á palli, sigur Egi.

Um orsøkina til tiltakið sigur Egi, at tey vilja minnst William og vóna eisini, at fólk fara at lesa bókur hansara.

Egi minnst í hesum sambandi, at tá hann var á skúla í Danmark í 1966, so spurdi ein danskur vinmaður hann um William Heinesen. Egi visti tá ikki, hvør hesin William var.

Kveikjari

Egi heldur nógvt av bókum og myndum Williams, og hesin margfaldi listamaður var eisini innan sjónleik og tónleik. Í Sjóneikarhúsinum málaði hann palltjöld og stóð fyri smyrsl av leikarum og var annars kveikjari.

Egi minnst eina søgu, sum er søgd honum, og sum sigur nakað um ta virðing, ið fólk høvdu fyri Williami.

- William elskaði karrikaturar og hann gjørdi ofta sera nógvt av, tá hann fór stóð fyri smyrslinum. Eygnabryr vóru stórar svartar strikur, so fólk høvdu hug at undrast, men eingin segði nakað við William, sigur Egi.

Tónleikamynd

Leikurin »Móðir Sjeystjørna« er ein tónleikamynd, sum Stamen Stanchev hefur sett tónleik til. Talan er bæði um klassiskan tónleik og nýgjordan tónleik.

- Ein er, ið sigur frá í leikinum, og til hetta eru eisini ymisk ljóð Bókin er poetisk, sum ein lang yrking, og farið

verður aftur og fram í tíð. Tað gera vit eisini í leikinum, sigur Egi.

Egi hefur nýtt dansku útgávuna av bókini og hefur so týtt sjálvur. Hann hefur tó havt týðingina Heðini Brú við sína lið. Hann minnst á, at talan er um leik og at hetta er sermerkt, tí brúk er tá fyri talumáli. Hann heldur, at William í sínum teksti óivað hefur lurtað nógvt eftir, hvussu tað ljómaði, klingaði.

- Ein yvirskrift í bókini var »Mangfoldig kærlighed«, og eg hevði ætlanir um at nýta hana til leikin, men valdi heitið á bókini. Men tað er margfaldur kærleiki, ið leikurin snýr seg um. Tað sum er so flott við Williami er, at hann lýsir øll við nakað av kærleika. Trine í bókini prædiker um dómadag og helvti, men hævundurin spyr, hví og roynir at finna orsøkina til, at hetta er so, greiðir Egi frá.

Hann undirstrikir lyndi hævundans við at greiða frá, at tá grannin frá barnaárunum, Gamli Sloan, doyði, so skrivaði William eitt ómetalgá vakurt minningarorð um mannin, hóast teir á mongum økjum vóru ósamdir.

Virðing

Egi metir, at hann hefur roynt at verið Williami so trúgvur, sum gjørligt, tí virðingin er so stór.

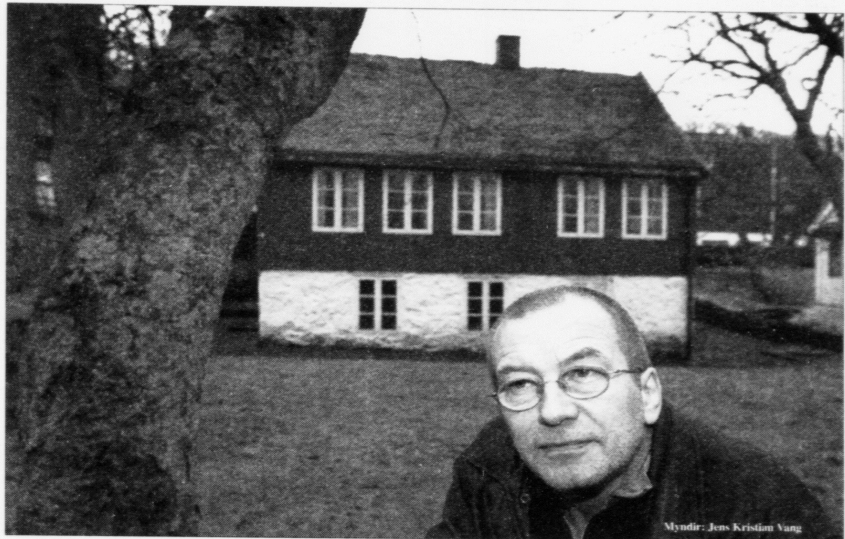
Abbaðóttir William, Lisa, stendur fyri at gera pall og eisini har eru tey trúgv og nýta litir og klipp hjá skaldinum.

Spurdur, um slík virðing ikki er ein forðing, tá ein skal flyta bók á pall, heldur Egi Dam, at so er ikki.

- Heldur hinvegin. William segði einaferð, at tvey sløg av figgindum vóru. Tey, ið ikki orkaðu hann, og tey, ið lógu á halanum fyri honum, greiðir Egi frá, og minnst eisini á, at William skal hava sagt, at tað er ringt at vera undirmettur, men verri at vera yvirmettur.

Konan

Egi Dam var við, tá leikurin »Glataðu Spælímenninar« var framfórdur eftir deyða Williams. Leikararnir fingtu tá



Myndir: Jens Kristian Vang

ein bóklíng, har eitt bræv til stjóran í Nordurlandahúsinum, Jan Kløvstad, stóð prentað. Brævið var frá einum gomlum manni, William Heinsen, har

hann metti, at tað at gera eina roman til leik »kan aldrið gá godt«.

- William hefur havt ein fantastiska konu og tað hefur

hann eisini sagt í samrøðu. Uttan hana hevði hann ikki kunnað skrivað, sigur Egi Dam.

Hann minnst, at eftir »Glataðu Spælímenninar«, beyð kona William, Lisa, øllum leikarunum heim og blíðskapurin var stórur, hóast hon tá hefur verið væl til árs komin.

Roynt áður

Mangan hefur verið sagt, at vit í Føroyum ikki eiga fólk, ið skriva sjónleikir. Egi er samdur við hesum, men minnst á, at tað er ein sera trupul uppgáva.

Sjálvur hefur hann áður roynt seg sum leikhøvundur. Tað var við »Lagnuklingra« eftir søguni hjá William Heinesen »Det Gode Håb«. Seinni var tað »Tárnið við heimsins enda« og so »Nólsoyar Páll«. Nú hefur hann so eisini sett »Móðir Sjeystjørna« á pall.

Eingin ivi er um, at Egi hefur virðing fyri Williami og hann er væl inni í skaldskapi og livsleik hævundans. Manga søguna veit Egi at siga frá hesum manni, sum Egi metir hefur havt so ómetalgan týðning fyri føroykt mentanarlív og fyri sína samtid, har hann var við til at mynda eitt umhvørvið, var kveikjari og stuðlaði altíð, hóast samtíðin her heima ikki gav honum ans, fyrr enn á ellisárum.

»Móðir Sjeystjørna« verður frumsýndur 15. januar á Meiarinum í Havn. Á 100 ára føðingardeggi skaldsins.

Tey, ið leika við, eru Súsanna Tórgarð, Katarina Nolsøe, Hans Tórgarð, Birita Mohr, Ría Tórgarð og Páll Danielsen.

Egi Dam hefur skrivað og hann leikstjórnar og Stamen Stanchev ger tónleikin. Lisa Heinesen eigur pallmyndina. Árni Baldvinsson, ljós, David Geyti, ljóð og Katrin Bonde seymar.

Framleiðslustjóri er Laura Joensen.



Egi Dam veit nógvar søgur at siga um William Heinesen.

-William hevði danska familju og fingtu tey ofta súrepli sendandi úr Danmark. Einaferð var ein kvinna úr familjuni og vitjaði. Henni tóktist, at alt var so gott og vakurt í Føroyum. Smádreingirnir William og Jørgen-Frantz Jacobsen tóku eitt vetrarkvöld og klatraðu upp í træið, ið stóð uttanfyrir loftsvindeyggað, har kvinnan svav. Teir hongdu súrepli írúgvuvis upp í træið. Tá kvinnan hugdi út morgunin eftir helt hon, at hetta var ein vakur vetrarmorgun og súreplini vóru komin á trøini, greiðir Egi skemtandi frá. Her sæst hann framman fyri barnaheim Williams og træið stendur enn